

Zestaw 1

Egzamin z Baz Danych 2022.

Punktacja

Do zdobycia jest 50 punktów, progi to: 26 — dst, 30 — dst+, 34 — db, 38 — db+, 42 — bdb.

Punkty za zadanie są przyznawane wyłącznie, jeśli student zdobędzie **przynajmniej 25% liczby punktów przypisanej danemu zadaniu** (tzn. jeśli rozwiązanie zadania zostanie ocenione na mniej niż 25% punktów możliwych do zdobycia za nie, wynik ten jest zaokrąglany do zera).

Opis bazy danych (do wszystkich zadań)

Rozważmy następującą bazę danych *Magazyn*, która zawiera dane o firmach, osobach je reprezentujących, produktach, zamówieniach oraz o poszczególnych pozycjach zamówień:

- osoba(id int, imie text, nazwisko text, firma_id int)
- firma(id int, nazwa text, dane text)
- produkt(id int, nazwa text, cena_szt decimal, stan int, dostawca text, dane_dostawcy text)
- pozycja(id int, zamowienie_id int, produkt_id int, liczba_sztuk int)
- zamowienie(id int, osoba_id int, czas timestamp, adres text)

Dla wszystkich relacji atrybuty id są ich kluczami głównymi (*primary key*). Atrybuty produkt_id, zamowienie_id, osoba_id, firma_id są kluczami obcymi wskazującymi na atrybuty id relacji produkt, zamowienie, osoba, firma (odpowiednio).

Wszystkie atrybuty za wyjątkiem firma_id i dane_dostawcy są oznaczone jako not null. Atrybuty imie i nazwisko to dane osoby reprezentującej firmę. Może się zdarzyć, że więcej niż jedna osoba reprezentuje tę samą firmę. Atrybut czas to czas złożenia zamówienia.

W bazie zachodzą następujące więzy:

1. Produkty o tej samej nazwie zawsze kosztują tyle samo za sztukę niezależnie od ich dostawcy.
2. Dla każdej pary nazwa, dostawca w relacji produkt jest co najwyżej jeden taki produkt w bazie.
3. Atrybut dane_dostawcy zawiera dane kontaktowe dostawcy dostawca (takie same dla każdego produktu konkretnego dostawcy).
4. Stan magazynowy produktu (stan) jest liczbą nieujemną.

Imię i nazwisko, indeks: 1

Zadanie 1. (8 punktów) Napisz zapytanie w algebrze relacji, które zwróci nazwy produktów, które nie zostały ani razu zamówione po 1 stycznia 2022 roku (do porównywania dat można używać standardowych operatorów $<$, $\leq$, $=$, $\geq$, $>$). Uwzględnij, że może zdarzyć się, że różne produkty o takiej samej nazwie dostarczają różni dostawcy i napisz zapytania w dwóch wersjach:

- Nazwa produktu, który nie został zamówiony po 1 stycznia 2022 powinna zostać wypisana, nawet jeśli po tej dacie zamówiono produkt o tej samej nazwie u innego dostawcy.

- Nazwa produktu nie powinna zostać wypisana, jeśli po 1 stycznia 2022 zamówiono produkt o tej samej nazwie, ale u innego dostawcy.

Imię i nazwisko, indeks: 1

Zadanie 2. (8 punktów) Napisz zapytanie SQL, które wyliczy sumaryczną wartość zamówień dla każdej firmy. Wynikiem powinny być pary składające się z nazwy firmy oraz obliczonej kwoty. Uwzględnij również firmy, które nie składały zamówień.

Imię i nazwisko, indeks: 1

Zadanie 3. (8 punktów) Powiemy, że pewne dwa produkty są *powiązane bezpośrednio* jeśli występują razem jako pozycje pewnego zamówienia. Produkty a i b są *powiązane*, jeśli istnieje produkt c taki, że a i c są powiązane bezpośrednio, a c i b są powiązane. Napisz zapytanie Datalogu definiujące relację **Powiązane** zawierającą pary powiązanych produktów. Następnie wykorzystaj tę relację w zapytaniu algebry relacji, które zwraca `id` osób, które zamawiają jedynie powiązane produkty (tj. nigdy nie zamówiły dwóch produktów, które nie są ze sobą powiązane).

Jeśli wolisz, zamiast Datalogu i algebry relacji możesz użyć SQL, ale wtedy całe rozwiązanie zadania musi być jednym zapytaniem SQL.

Zadanie 4. (4 punktów) Napisz zapytanie SQL zwracające listę nazw tych firm, dla których baza nie zawiera informacji o osobach je reprezentujących.

Imię i nazwisko, indeks: 1

Zadanie 5. (8 punktów) W jaki sposób najlepiej wymusić spełnianie czterech wymienionych w opisie bazy więzów? Zaproponuj odpowiednie zmiany (np. opisz jak zreorganizować schemat albo jakie nowe więzy zdefiniować za pomocą SQL) wraz z uzasadnieniem ich poprawności.

Imię i nazwisko, indeks: 1

Zadanie 6. (8 punktów) Używamy systemu z kontrolą współbieżności MVCC, tj. taką, jak w systemie PostgreSQL. Rozważmy następujące zapytanie, w którym :d oraz :n są parametrami zadanymi przez aplikację i oznaczają nazwę i dostawcę produktu (takie pary są unikalne w relacji produkt).

```
BEGIN TRANSACTION ISOLATION LEVEL REPEATABLE READ;
UPDATE produkt SET stan = stan - 1
    WHERE stan > 0 AND nazwa = :n AND dostawca = :d;

SELECT sum(stan) INTO liczba FROM produkt WHERE nazwa = :n;

IF (liczba=0) THEN ROLLBACK ELSE COMMIT;
```

Zapytanie powinno zmniejszać stan magazynowy podanego produktu o 1 tylko wówczas, gdy nie powoduje to wyzerowania sumy stanów produktów o podanej nazwie :n. Czy faktycznie to rozwiązanie daje taką gwarancję? Odpowiedź uzasadnij lub podaj kontrprzykład. (5 pkt.)

Czy Twoja odpowiedź zmieni się, jeśli w zapytaniu ustawiany będzie poziom izolacji READ COMMITTED? Uzasadnij. (3 pkt.)

Imię i nazwisko, indeks: 1

Zadanie 7. (6 punktów) Aby przyspieszyć wykonywanie zapytań, w których szukane są produkty według nazwy lub dostawcy, założono indeks następującym poleceniem:

```
CREATE INDEX idx ON produkt (nazwa, dostawca);
```

Dla poniższych zapytań krótko opisz, czy należy się spodziewać ich przyspieszenia w wyniku wykorzystania tego indeksu. Podaj zwięzłe uzasadnienie. Tak jak poprzednio :d oraz :n są parametrami zadanymi przez aplikację i oznaczają nazwę i dostawcę produktu.

a) `SELECT id from produkt WHERE nazwa = :n`

b) `SELECT id from produkt WHERE dostawca = :d`

c) `SELECT id from produkt WHERE nazwa = :n AND dostawca = :d`